

ERDELYI MAGYAR

Felelős szerkesztő:

Kádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, (Nagyvárad) P. M. Viteazul (Nagypiac tér) 4 Telefon: 380

Ára 1 lej

IV. évfolyam 150 sz

1935. JUNIUS 1.

Szombat

Amerika a polgárháboru küszöbén

Gorman munkásvezér zavargásoktól tart a déli államokban.
— A washingtoni kormány kihirdeti az ostromállapotot

Washington, május 30.

Az a zűrzavar, melyet az USA politikai életében támasztott a legfelsőbb bíróság határozata, még nem akar szünni. Kormánykörökben el vannak szánva a legmesszebbmenő ellenállásra és eddig két álláspont alakult ki: Vagy kitartanak a munkakodex mellett, vagy pedig alkotmányos úton szögezik le a munkabér és a munkatörvény kereteit.

A munkás vezetők aggodalmuknak adtak kifejezést, s Gorman a szövőipari munkások vezetője, attól tart, hogy a déli álla-

mokban zavargások törnek ki. A déli államokban játszották ki ugyanis a leggyakrabban a munkakodexet.

A kormány a legfelsőbb törvényszék határozataiból kifolyólag javaslatot készített, amelyet a kongresszus elé fog terjeszteni. A javaslat így szól:

1. A törvényhozás iktassa törvénybe az ujjáépítési program alapelveit.

2. A törvényhozás módosítsa az alkotmányt.

3. A törvényhozás hatalmazza fel a kormányt, hogy adóbeszedési joga alapján hajt

sa végre azonnal az ujjáépítési terv lényegesebb intézkedéseit.

4. A törvényhozás határozza el az azonnali ostromállapot kihirdetését egész Amerika területére és adja meg a kormánynak a teljhatalmat a munka és munkások közötti viszályok elintézésére, mert a szakszervezetek vezetői kijelentették, hogy a szakszervezetek azonnal sztrájkot kezdenek, ha a munkaadók a felsőbb bíróság ítéletéből tőkét akarnának kovácsolni a munkások ellen.

Közös értekezletet tartanak a francia baloldali pártok „Köztársasági Unió” név alatt egységes frontba tömörülnek

Páris, május 30.

Francia politikai körökben nagy meglepetéssel fogadták a hírt, hogy a pénzügyi bizottságban leszavazták Flandin pénzügyi felhatalmazási javaslatát. A kedvezőtlen döntést a radikálisok provokálták ki, akik közül tizen a kormány ellen szavaztak. A radikálisok a régi baloldali frontot alakították ki. A felső házban is kedvezőtlen hatást gyakorolt a döntés. Itt este 7 órakor szökött fel Flandin, hogy megvédje a javaslatát.

Politikai körökben egyébként nagy jelentőséget tulajdonítanak annak a ténynek, hogy valamennyi baloldali pártot értekezletre hívtak össze.

Többek között a szociálistákat is felszólítják, hogy vegyenek részt a közös akcióba és „Köztársasági Unió” címen alakítsanak frontot.

A szociálisták állásfoglalása a radikálisok magatartását is döntően befolyásolhatja.

Titulescu hazaérkezése után a pártvezérekkel tanácskozik

Bucuresti, május 30.

Titulescu hazatérése után azonnal megkezdte tárgyalásait a különböző pártok vezetőivel. A hírek nagy belpolitikai fontosságot tulajdonítanak.

Cseh repülőraj indult Moszkvába

Prága, május 30.

A cseh légi haderő főparancsnoka Pehr tábornok kíséretével együtt Moszkvába repült, hogy visszaadja a szovjet repülőgépek legutóbbi prágai látogatását.

Németország meg van elégedve Mussolinivel

Berlin, május 30.

Mussolini képviselőházi beszédére most reflektál a Deutsche Diplomatische Korrespondenz. A lap megállapítja, hogy Mussolini is komoly tárgyalási alapnak hiszi Hitler beszédét és német körök meglepődéssel látják a Duce állásfoglalását. Az elért cél, megfelel a német óhajnak. Mussolini beszéde lehetővé tette azt, hogy a közeljövő-

ben meginduló tárgyalások békésebb légkörben folyjanak le.

Bécs, május 30.

Schuschnigg kancellár legutóbbi parlamenti felszólalása után az osztrák sajtó siet leszögezni, hogy a kancellár, bár élesen kritizálta Hitler beszédét, nem zárkozott el a béke elől. Hogyan tisztázzák az ellentéteket az még homályos, de az ut nyitva van.

Felrobbantottak egy lőporraktárt a kínai lázadók

London, május 30.

A mandzsuri Liu-Tiu város lőszerraktárát lázadó kínai csapatok felrobbantották. A robbanás következtében 32 ember meghalt. Három japán tiszt is a romok alatt lelte halálát. A merénylők szánt szándékkal akkor robbantották fel a lőszerraktárt, amikor a legtöbb tartózkodtak az épület közelében.

A 333 nyereményes tombola 20. száma

Junius 13 és 16 között tartják a vizsgákat az elemi iskolákban

Junius 23-án lesznek az évváró ünnepek

Bucuresti, május 30.

Mint a közoktatásügyi minisztérium közli az elemi iskolákban a tanítások június 10-én fejeződnek be. Június 1 és 10-ike között az anyag ismétlését kell a tanítóknak elvégezniök. 10—12 között készül az évvégére. 13 és 16-ika között pedig a szülők jelenlétében lesznek megtartva az elemi vizsgálatok. Ez a vizsga azonban nem lesz döntő a tanuló jegyének megállapítására, csak

azt a célt szolgálja, hogy a szülő és az iskola közötti kapcsolatot bővítse. Kivételt képeznek az 5-ik és 6-ik osztályu növendékek, akik számító vizsgákat kell, hogy tegyenek. Junius 17-én kezdődnek a 7-ik elemi osztály növendékeinek a vizsgája, amellyel az elemi tanítás is fejeződik. Ezt a vizsgát a tanfelügyelő elnöke alatt fogják elvégezni. Az évváró ünnepély június 23-án lesz.

Szenzációs fordulat a Fedák-Aknay-Vajda perben

Vajda Ernő beismerte, hogy házasságot ígért Aknay Vilmának

Los-Angeles, május 30.

A világszerte óriási érdeklődéssel kísért Vajda-Fedák-Aknay per tegnapi tárgyalásán szenzációs fordulat történt. Mint ismeretes Fedák Sári kezdeményezésére Aknay Vilma kezdte meg a pert Vajda Ernő a világhírű filmíró ellen, akit házassági ígéret megszegése miatt perelt az amerikai hatóságok előtt. Vajda tagadta azt, mintha házasságot ígért volna Aknay Vilmának és miután egész sereg bizonyítékot hozott fel, többek között azt is, hogy a kérdéses időpontban már nős volt, amiről Aknay is tudott, a bíróság Aknay Vilmát és Fedák Sá-

rit ültette a vádlottak padjára.

A tegnapi tárgyaláson azután Vajda Ernő beismerte, hogy valóban házassági ígéretet tett Aknay Vilmának és azt mondotta, hogy el fog válni feleségétől, hogy Aknayt elvehesse.

Kijelentette még, hogy abban az időben valósággal az örülésig szerelmes volt Aknayba.

Az érdekes fordulat világszerte hatalmas feltűnést keltett és igen valószínű, hogy ez a vallomás egészen más irányba tereli a nagy port felvert ügyet.

Megrendítő munkásbaleset a satu-marei Unio vagongyárban

A köszörűkö levált darabja agyonvert egy 17 éves munkást

Satu-Mare, május 30.

Megdöböntő halálosvégű munkásszerencsétlenség történt tegnap délelőtt a satu-marei Unio-Vagongyárban, ahol Bíró László 17 éves munkást egy motor által hajtott köszörűkö levált darabja úgy fejbévágta, hogy

a szerencsétlen fiatalember összetört koponyával esett össze és a délutáni órákban a satu-marei kórházban kiszerve-

dett.

Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a hatalmas kódarab valóságos ágyugolyóként csapódott Bíró László koponyájához és a szó szoros értelmében összelapította a fejét. A koponyacsont szilánkjai átszakították az agyhártyát is.

A rendőrség bevezette a vizsgálatot annak megállapítására, hogy a halálosvégű balesetet kit terhel a felelősség.

Munkásszerencsétlenség az oradeai Phöbus-vasgyárban

Oradea, május 30.

Az oradeai Phöbus-vasöntődében tegnap délelőtt tíz óraker sulyos baleset történt. Lőkös Lajos 16 éves munkás az asztalosműhelyben munkaközben nekiesett az egyik forgásban levő lendítőkeréknek. A ha-

talmas kerék a fiatal munkás bokaíját elkapta és két helyen eltörte. A mentők a szerencsétlenül járt fiatalembert a kórházba szállították. Állapota sulyos, de nem életveszélyes.

Beszüntette üzemét a lugoji selyemhernyótenyésztet

Háromszáz család kenyér nélkül marad

Lugoj, május 30.

Erzékeny veszteség érte a Lugoj köréki falvak népeit. A lugoji állami selyemhernyó tenyésztet megszűntette működését

és ezzel mintegy háromszáz család esett el a biztos kenyérkeresettől. A selyemhernyótenyésztet megszüntetésének sulyos előzményei voltak. Először a gubókra kilogrammonként 75 lej adót vetettek ki, majd a lakoságnak megtiltották, hogy a selyemhernyók számára az utszéli fákról eperlevelet szedjenek.

Kívágandó és összegyűjtendő

20

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részívehet a 333 nyere-ményes tombolán

1935 május hó.

A NAP

★

Mexikótól tanulhatnak!

Alig van olyan napja a világpolitikának, hogy egy békebeszéd el ne hangzanék és ne igyekezne megnyugtanni a tüzhelyét, családját és életét féltő szerencsétlen huszadik századba beleszületett embert. És alig van — sőt nyugodtan állíthatjuk: nincs is — olyan békebeszéd, amelynek árnyékában meg ne huzódna egy pár soros olyan hirdás, amely gondoskodik arról, hogy fentemlitett ember mégse legyen olyan nyugodt. Ime, egy példa, koszoruba kötve nyújtjuk át az elmúlt hét termését:

Hitler kijelentette, hogy Németország legfőbb vágya a béke. Ugyanakkor a német kormány elrendelte két korosztály bevonulását.

Az angol felsőházban több olyan kijelentés hangzott el, hogy Anglia minden körülmények között a béke fenntartásáért küzd. Ugyanakkor: az angol légihadsereg létszámát kétszeresére emelik.

Mussolini legújabb beszédében ismét hangoztatta, hogy a facizmus céljainak megvalósításához legalább tíz évi békére van szükség. Ugyanakkor: Afrika felé újabb ötvenezer olasz katona indult el. Sőt ugyanakkor: Olaszországban kilencszázezer ember áll fegyverben.

Stalin kijelentette, hogy a szovjet egyedüli célja a béke. Ugyanakkor: a szovjet-hadsereg ötmillió emberből áll és kész arra, hogy felfalja az egész világot.

Folytassuk? Nem érdemes. NEz a felsorolás annyira érdekes, annyira hátborzongató, hogy unalmassá válik végül. Nem volt a héten olyan állam, ahol békekijelentés el ne hangzott volna és ugyanakkor nem volt állam, ahol legalább egy tank, egy hadrepülőgép, egy új gáz bevezetése által elő ne készültek volna a békére.

Azaz... mégis... Egyetlen államban nem hangzott el békenyilatkozat sem most, sem ahogy visszaemlékszünk, régebben. Ez az állam: Mexiko. Ugyanakkor azonban: a mexikói kormány elrendelte az ágyuk belolvasztását azzal a céllal, hogy belőlük ekéket készítsenek.

Igen kérem. Jól méltóztattak érteni. Nem fordítva van, ahogy általában lenni szokott. Nem az életet adó ekéből gyártanak életet vevő ágyukat. Ebben a titokzatos északamerikai országban a kormány egyetlen rendeletével megölte a nagy táncra készülő halált és helyébe az életet ültette. A háboru szörnyű szimbólumát rettenetesen kicsufolták Mexikóban, amikor helyébe a béke, az igazi béke fenséges szimbólumát: az ekét helyezték.

Mexikóról eddig nem igen tudtunk többet, mint azt, hogy ott üldözik a kereszténységet. Engeltessék meg ntkünk, hogy a fentiek után kételkedjünk ebben, sőt kimondjuk bátran: Nem Mexikóban üldözik a kereszténységet. Mert keresztényebb cselekedett, krisztusibb igazság nincs, mint az, hogy az ágyuk acélját ekékké öntsék át. Nem a mexikóiak a pogányok, hanem azok, akik összeszedik az ekevasat, hogy ágyukat öntsenek belőlük.

Hitler ur! Mussolini ur és egyéb diktátor és "békeapostol" urak! Tanuljanak Mexikótól egy kis kereszténységet!

fegyverkező államok figyelmébe!

Mexikóban beolvasztják az ágyukat és ekéket készítenek belőlük

Mexikó, május 30.
Tegnap hivatalos közlemény jelent meg, mely utasítja a hadügyminiszteriumot, hogy 10 ezer ágyut bocsásson az állami gépjárművek rendelkezésére. Az ágyukat ugyanis beolvasztják és

10 ezer darab ekét készítenek belőlük. A kormány tervei szerint az így nyert ekéket egészen olcsón vagy pedig részlet fizetésre bocsátják a szegénysorsú földműves osztály rendelkezésére.

Leváltják a Skoda-művek új bucurestii igazgatóját Zeletzky elődje kerül a helyébe

Bucuresti, május 30.
A bucurestii Skoda-műveknél jelentős változások lesznek. Nem kevesebbről van szó, mint hogy leváltják a Skoda-cég bucurestii igazgatóját, Bohumil Brozovskit, aki szerinte a legutóbbi Skoda tárgyalásoknál nem képviselte méltóan a Skoda céget. — Miatt majdnem megszakadtak a tárgyalá-

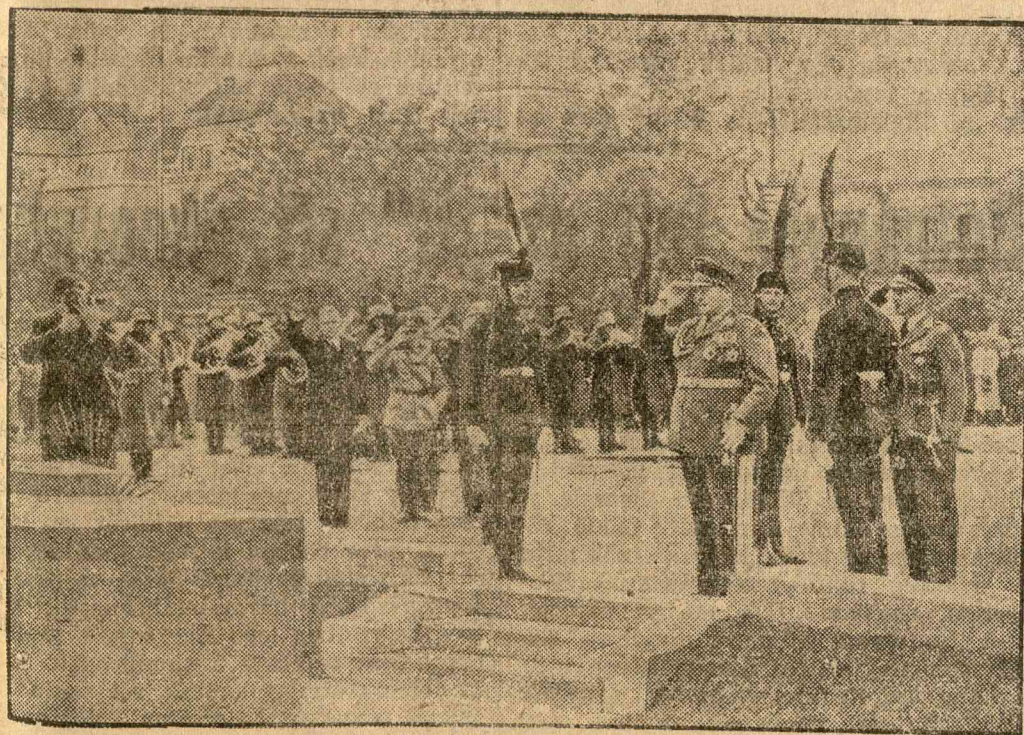
sok a Skoda-cég és a kormány között, úgy hogy a legnagyobb körültekintéssel kellett tovább vezetni az ügyet. Ezért utazott le ma ga Fialla is Bucurestibe, hogy ellenhatást váltson ki Brozovski botlásai után. Az új bucurestii igazgató Simac lesz, aki évekket ezelőtt már képviselte a Skoda műveket Romániában. Utóda Zeletzki volt.

Két vadász élet-halálharca megsebesített medvével Odorhei mellett

A feldühödött vadállat nagy pusztítást végzett a csemetefákban

Odorheiu, május 30.
Különös medvekalandban volt része két vadásznak, Révay György zeneszerzőnek és Hartvig dr. körorvosnak. Néhány nappal ezelőtt történt, hogy egy hatalmas medve kirontott az erdőből és a pásztorok melléttára leütött két tehenet és két lovat. A zsákmányokat magával hurcolta és azt, hogy később lakmározzék belőlük. Révay és Hartvig vadászok a lakosság megvédelmezésére a múlt éjjel kimentek az erdőbe, hogy ártalmatlanná tegyék a fenevadat. A medve késő éjjeli órákban előjött a lakosságra. A sűrű sötétben a vadászok csak a csörtetést hallották, de a hatalmas állattal nem kerültek szemtől szembe.

Révay annak ellenére, hogy semmi kilátással nem kecsegtetett a vadász rálőtt a medvére, amelyet meg is sebesített. A medve, amelynek — mint ismeretes — kitünő szaglólóérzéke van a két vadász után vetette magát és páratlan versenyfutás kezdődött meg a két vadász és a medve között. Közben Révay újból kisütötte puskáját, amely ismét talált. A medve most már elvesztette tájékozó képességét és tehetetlen dühében mindent összevagdalt, amit az útjában talált. Másnap reggel a lakosok rémülten vették észre, hogy milyen pusztítást végzett a megvadult medve a csemetefákban. Harminc fejszés székely indult utána, hogy megölje a garázdálkodó vadállatot.

Göring Budapesten

Porosz miniszterelnök a magyar fővárosban tett látogatása során megjelent a hősök sírja előtt és elhelyezte koszorúját.

Junius 1-én lép életbe a közhivatalok nyári beosztása

Bucuresti, május 30.

A hivatalok nyári beosztása június 1-én kezdődik. Az új szolgálati idő szerint hétfőn és az ünnepek utáni napokon délelőtt nincsen hivatal, a tisztviselők délután dolgoznak.

Román és török hajók karambolja a Dardanellákban

Constanta, május 30.

A constantai kikötő parancsnoksága táviratilag arról értesült, hogy a Boszporusz szorosban a Barbu Stirbey nevű román hajó, amely petroleumot szállított, összeütközött egy török hajóval. Mind a két hajó olyan súlyosan megsérült, hogy azonnal partira kellett őket vontatni.

Biztos egzisztencia:

Rendkívül olcsó árban nagyszerűen bevezetett hölgyeknek alkalmas üzlet a Corso legszebb helyén családi okok miatt átadó. Szakmára a vevőt tökéletesen kiképezzük. Cím a kiadóban.

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

Bucuresti: 13.05: Gramofon 13.45: Gramofon 14.40: Gramofon 18: Könnyű zene 19.15: Könnyű zene 20.20: Operettlemezek 21.15: Szimfonikus hangverseny 22.15: A szimfonikus hangverseny folytatása 23.15: Gramofon 23.45: Német és franciahírek.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjezőszolgálat 13: Déli harangszó időjárásjelentés 13.05: Cigányzene 13.30: Hírek 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés 14.30: Országos Postászenekar — 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Diákfélszóra 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Sz. Tüdős Klára előadása 18.30: Walter Rózi éneke! 19: Sportközlemények 19.15: Nyíry László ny. ezredes előadása 19.45: Vig özvegy szaxofonozik 20.10: Munkásfélszóra 20.40: Hanglemezek 21: Kenderessy Tibor előadása 21.40: Hírek 22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 23.15: Időjárásjelentés 23.20: Toll Árpád és Jancsi cigányzenekara 24.10: Heinemann Ede jazz-zenekara 1.05: Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 13.05: Gramofon 13.45: Gramofon 14.40: Gramofon 18: Rádiózenekar 19.15: Rádiózenekar 20.20: Új lemezek — 21.05: Jazz 23.15: Éttermi zene 23.45: Német és francia hírek.

Budapest: 7.45: Torna 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízjezőszolgálat 13: Déli harangszó időjárásjelentés 13.05: Szmjrnov Szergej halálajkazenekara 13.30: Hírek 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés 14.30: Deusch Jenő zongorázik 15.40: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek 17.10: Harsányi Gizi előadása 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek 18: Közvetítés a Pál-völgyi-barlangból 18.45: Sárai Elemér és cigányzenekara 19.05: Zakariás János előadása 19.55: Bánóczy Dezső dr. előadása — 20.30: Mándits-szalonzene 21.25: Kiss színpad 22.30: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar 23: Hírek, időjárásjelentés és ügétversenyeredmények 24: Közvetítés a BEAC nemzetközi uszóversenyéről 24.25: Kertész Miklós jazz-zenekara 1.05: Hírek.

KALANDOS
SZERELEM

34

— Nézzük meg a gépet, lehet-e vele tovább menni — sürgette az asszony. — Mindjárt a nyakunkon lesznek a zsaruk.

A férfi kábult aggyal térdelt le és megvizsgálta a gépet. Közben az asszony felvette a követ és kalapált valamit a szfinksz gépjén. Hármat vagy négyet ütött reá, amikor Jack motorja begyult. Azonnal otthagytá a szfinkszet és a csomagtartóra kapaszkodott.

A motor pöfögve megindult. Kis hujja, hogy nem robbant fel a begyújtáskor. Viszszafelé indult a göröngyös uton, amerre jött. Falramászó Jack előrehajolt, a kormány felé. Ördög Kati pedig két karjával szorosan átfogta a derekát.

Igy tűntek el a sötétségben.

XI. FEJEZET.

A Lambe-smaragdok.

Csönd és sötétség volt a kerítés mellett, amikor Billy végre megmozdult kissé. Lassan-lassan egészen magához tért és kábultan nagynehezen felült. Két kezét fejéhez szorította és jó darabig maradt így. — Érezte, hogy a baltenyere megnedve edik. Aztán meglátta, hogy a fűben, közel hozzá, kétökölnyi nagyságu fehér kő hever. Kezdet megindulni kábult egyában a gondolkodás kereké.

— Gránitdarab — dörmögte magában, szinte büszkén. Vizsgálódva nézett körül. Nem messze tőle, még valami fényes tárgy feküdt. Kis ismétlő pisztoly volt. Ugy látszik, ellenfelei oly sietve menekültek, hogy nem volt idejük ingóságukat leltárba venni.

— Bizonyosan akkor ejtette el valamelyik, mikor leestek a gépről — gondolta Billy. — Az asszony utközben lőtt rám. Phü! Kedves kis hölgy!

Bizonytalanul állt meg a lábán, mikor végre nagynehezen föltápáskodott s először is ahhoz a kis pocsolóházhoz vándorolt, amely bizonytalanul csillogott a félhomályban. Megmosta kissé a feje fájó oldalát. Mindjárt jobban lett. Most már megkönnyebbülten lélegzett föl: a vérző kis seben kívül más baja nincs, a koponyája nem lyukadt ki.

Billy fölvette a pisztolyt, megnézegette, zsbre akarta tenni, de aztán mást gondolt és bedobta az árokba. Majd a szfinksz felé indult. Most sötétben feküdt ott a gép, a lámpát eloltották rajta. Mikor le akart térdelni melléje, valami nehéz nagy csomagot érzett a kabátja zsebében. Egészen elfeledkezett abőrzacskóról. Most elővette, kinyitotta és megnézte villanylámpája fényénél.

Nagyot fütytyentett. Elefántcsontszin se-lyemtokban ametisztnyaklánc feküdt előtte, kilenc gyönyörű, óriás smaragddal díszítve, amelyek zöld lángot lövelltek a lámpafényben. Billy nem sokat értett a ékszerhez, de azt látta, hogy fejedelmi érték van a kezében.

Széduleten húzta újra össze a zsinórt a zacskó nyakán.

Most gyorsan megvizsgálta a szfinkszet. Egyszeriben rájött Ördög Kati keznyomára. Szerencsére tíz percnél munkával így-amúgy rendbe lehetett hozni mindent. Csak a lámpákat rontotta el Ördög Kati alosan. Sötétben indult el hazafelé.

Le lehetett mondania arról, hogy tovább üldözze a tolvajokat. Valami ködös benyomása volt, mintha hosszú órák teltek volna el azóta, hogy ájultan összeesett. A városág azonban az volt, hogy összesen csak néhány percig feküdt eszméletlenül.

(Folytatjuk.)

Halálos vasuti szerencsétlenség
a bicsadi kőbányában

Santionlunca, május 30.

Halálos szerencsétlenség történt a bicsadi kőbányában. Stefan Georghe munkás két vagon ütközője közé került, amely va-

lósággal összelapította a szerencsétlen munkást, aki azonnal meghalt. A halálos szerencsétlenség mély részvétet keített.

SPORT

Fontos változások az igazolás
szabályzatban

Bucuresti, május 30.

A Consiliul Federal nagy érdeklődéssel várt ülésén. Az ülés elhatározta, hogy a szabálykönyvet módosítani fogják és erre egy bizottságot küldtek ki, amelynek tagjai: Luchide Octav, Capatina, Chiricheanu, Juga és Ramiteanu. Ezentúl a játékosok felmondása június 1. és 15. között történik az új egyesület részére történő aláírás és

az igazoló irások benyújtása pedig június 15. és 20. között. Ha a játékos visszamarad régi egyesületében és a más klubnak aláigazolási lapot hatálytalanul akarja, akkor július ötödikéig ezen szándékot bejelent a szövetségnek. Ha ezen az időpontra marad vissza a régi egyesületében, akkor játékos működési jogát két hónapra felfüggesztik.

Kijelölték a Bécs ellen
küzdő román válogatottat

Bucuresti, május 30.

A válogató bizottság az eredeti tervtől eltérőleg hétfő helyett csak ma este ült össze, hogy kijelölje a június 1. és 2-án Bécs város válogatottja ellen kiálló A) és B) válogatott csapatokat. A főváros jólértesült sportkörei azonban már tudják a csapatokat sőt a lapok is közlik. A két csapat a következő:

A) csapat: Pavlovici, Sucitulescu, Albu Vintila, Juhász, Cuedan, Bindea, Dobra, — Ciolac, Bodola, Dobay.

B) csapat: Creteanu, Rosculet, Chiricheanu, Steinbach Eissenbeisser, Gescu, Kovács, Sepi, Schwartz, Kocsis.

A fővárosi lapok P. Valcov kimaradását kifogásolják, pedig nincs igazuk. U Bodola, mint Schwartz legalább egy klubszissal jobbak. Mi Sepsinek, paz "U" kitűzőjében lévő kapusának kimaradásán dühölközünk. De feltétlenül ott volna a ha a B) csapatban Burgernek vagy Bartán (mindkettő jobb, mint Rosculet), Moraynek és Lakatosnak.

Románia a maga számára követeli
a Balkán-serleget

Bucuresti, május 30.

A futballszövetség tanácsa tegnap este ülést tartott, amelyen fontos folyó ügyekkel foglalkozott. A határozatok közül legérdekesebb a Balkán-kupa ügyében (tulajdonképpen serlegről van szó) hozott döntést. A szövetség úgy látszik biztosnak tekintti, hogy a jugoszlávok kiválásával megszűnik a kupaküzdő s az ideje lesz az

utolsó torna s ezért kimondotta, hogy nem fogja a kupabizottságtól, hogyha az a Románia megnyerné a kupát, úgy az kegyesen végleg birtokába, míg ha a jugoszlávok vagy a bolgárok nyernék, játszanak döntő mérkőzést Romániával. A román delegáció június 15-én Szófiában összeülő kupakommisszus elé fogja felterjeszteni a Szövetség fenti határozatát.

Botrányba fullt az „U” sft.-gheorghei
vendégszereplése

Sft. Gheorghe, május 30.

Kedden játszott a Universitatea, a cluj-i egyetemi csapat második mérkőzését a városban. Ezuttal az SMTE volt ellenfele. A mérkőzés simán indult, a második félidő közepén azonban kinos incidens szakította félbe. Jelenleg tanfolyamot tartanak Sft.-Gheorghe, amelyen több százan vesznek részt. A tanfolyam hallgatói majdnem teljes számban megjelentek a mérkőzésen s az egyik kapu megett elhelyezkedve biztatták az Universitateát, amelynek azonban nem sok szüksége volt biztatásra, mert amúgy is nagy fölényben játszott. A második félidő 25. percében, mikor az eredmény 4:1 volt az egyetemi csapat javára. Kis Árpád gyógy-

szerész, az SMTE egyik vezetője és a mérkőzés egyik rendezője a tanfolyam hallgatóinak csoportja előtt haladt el, amikor a cluj-i egyetemisták követébe került. A fiatal gyógyászati rész dühösen felkapta a követ s visszaharagította. Erre többen is nekirohantak, a fiatalok terítették és össze-vissza verték. A közönség köréből három ember sietett a vesélyes helyzetben levő Kis Árpád segítségére, hogy kiszabadítsák a tumultusból. Először jó néhány ütleget kaptak, sőt szurásokat. Orvosi megállapítás szerint Kelemen György és Ferenc József sérültek meg súlyosabban. A mérkőzés a botrány következtében félbeszakadt.

Kik nyertek a tombolán?

**Holnap jön az utolsó 50 nyeremény.
Vasárnap dől el az autó sorsa**

Tegnap az ötödik 50 ajándéknyeremény kapott gazdát olvasóink közül. Ismét 50 különféle értékes tombolatárgyat adtunk, úgy hogy még 50 nyeremény van hátra, amelyek holnap számban közöltnék. Az autó-tombola eredménye vasárnap jön.

A tegnapi nyertesok következők:

Női nyári cipő: 6010, 6572.

Férfi nyáricipő: 902.

Gyermek szandál: 3380, 7890.

Nyári pullover: 4399, 2284, 4163, 4127.

2 pár női harisnya: 6001, 2119, 3366,

5425.

2 pár zokni: 1946, 5341, 4641, 1084.

1467, 4259.

Svájci zsebóra: 697, 999, 1103, 1999.

Kölni, puder: 1925, 6969, 7163, 3236.

4214, 6735.

1 doboz levélpapír: 619, 543.

100 drb. névjegy a nyerő nevével: 1616, 7628.

6 drb. női zsebkendő: 6017, 1653, 695.

6 drb. férfi zsebkendő: 5804, 5698.

Virágváza: 5359, 3457, 4947.

Regénysorozat: 5768, 5994.

Nyári férfiing: 6936, 2174.

2 drb. törölköző: 6586.

5 kg. liszt: 1303.

2 kg. cukor: 1957.

Cigaretta-tárca: 3382, 1412.

A nyereményeket kiadóhivatalunkban átvehetők.

Mihalache cáfol

Teljes az összhang közte és Maniu között

Bucuresti, május 30.

Mihalache királyi audienciájáról a nemzeti parasztpárt nyilatkozatot adott ki, — amely szerint Mihalache magántermészetű ügyben volt kihallgatáson az uralkodónál. Tekintettel arra, hogy Mihalache a pártkongresszus után először jelent meg a királynál, ezt az alkalmat felhasználta arra, hogy tájékoztassa az uralkodót a nemzeti parasztpárt megváltozott programjáról.

Mihalache cáfolja azokat a híreket, —

mintha közte és Maniu között hatalmi konfliktus keletkezett volna. Megállapítja, hogy a párt ellenségei lanszirozták ezeket a híreket, amelyek nem felelnek meg a valóságnak.

Annyi tény, hogy a június 9-i kongresszus elmarad, de ez csak az uralkodó tiszteletére rendezett ünnepségek miatt történik. Június 2-án Cernautiban tartanak felvilágosító népgyűléseket, utána Galati, Iasi és Cluj következnek.

Malypetr cseh miniszterelnök a tótok és németek bevonásával akar kormányt alakítani

Prága, május 30.

Malypter a designált cseh miniszterelnök tovább folytatja tárgyalásait. Tegnap a tot néppárttal és a Szudeta német párttal folytatott tanácskozást. A prágai cseh la-

pok ijedt kommentárokat fűztek ezeknek a tárgyalásokhoz, mert az a hír terjedt el, hogy Malypter a tótok és a németek bevonásával akarja megalakítani kormányát.

Egy évre és 11 hónapra ítélt egy gyilkost az oradeai törvényszék

Oradea, május 30.

A törvényszék első szekciójának Popa tanácsa tegnap tárgyalta a rosiori gyilkosság perét, amelynek vádlottja egy Jurca Stefan nevű 42 éves gazdálkodó volt.

1935. február 2-án Rosiori község egyháztanácsa ülést tartott. A gyűlés után az egyháztanács tagok közöttük Jurca Stefan, Tirlea Gheorghe és Dumea Todor, elmentek a község korcsmájába, ahol alaposan beszéltek. Jurca Stefan olyan részeg volt, — hogy poharakkal kezdett vagdalozni. — A korcsmáros erre kilökte a rendetlenkedő részeg, aki azzal távozott, hogy valamennyi embert, aki tanuja volt az ő szegényének, megfogja gyilkolni.

Dumea Todor és Tirlea György a részeg ember után mentek, hogy beszéljenek vele, hogy ne csináljon botrányt. Hogy a három ember között mi történt, azt később Duma György mondotta el, aki szerint Jurca olyan dühvel támadt nekik, hogy beszélni sem volt idejük, mert

a részeg ember kirántotta a bicskáját és teljes erővel Tirlea hasába szurt, — majd ugyanolyan szurást kapott Duma is.

A két embert beszállították az oradeai kórházba, ahol február 7-én Tirlea belehalt a sérüléseibe, míg Duma hetekig feküdt beteg.

A törvényszék tegnapi tárgyalásán Jurca azzal védekezett, hogy a korcsma előtt Duma és Tirlea provokálták és ő csak védekezett. A bíróság a tanuk vallomása alapján

Jurca Stefánt egy évi és 11 hónapra börtönrre ítélte egyrendbeli haláltközö súlyos testi sértés és egy rendbeli súlyos testi sértés miatt.

Azonkívül kötelezte a vádlottat, hogy 4000 lej kártérítést fizessen. Meglepetést keltett, hogy a bíróság nem számította be azt a három hónapot, amit Jurca előzetes letartóztatásban volt.

Az ítélet ellen az ügyész súlyosbíttatásért, a védő enyhítésért felelbegett.

Erzsébet görög exkirályné nem utazott el Bucurestiből

Bucuresti, május 30.

A News Cronicle londoni lap cáfolja azt a hírt, mintha Erzsébet görög exkirályné, aki Bucurestiben tartózkodik, Londonba utazott volna.

900 ezer katona áll fegyverben Olaszországban

Róma, május 30.

Az ujabban fegyverbe hívott csapatokkal együtt Olaszországnak 900 ezer felfegyverzett embere lesz. Az olasz csapatok a legmodernebb fegyverekkel vannak ellátva.

Formosa szigetén ismét földrengés pusztított

London, május 30.

Formosa szigetén újabb földrengés volt. Az anyagi kár óriási, de emberéletét nem követelt áldozatul a földrengés.

Fürdés közben vizbefult egy bihormeyi kislány

Oradea, május 30.

A roteresti csendőrség telefonon jelentette az ügyészségnek, hogy a község mellett folyó patakban halálos szerencsétlenség történt. Dem Oloare 8 éves kislány a sekély vízben meg akart fürdeni. A patakban van egy mélyebb része. A gyermek idekerült és mivel nem tudott uszni, belefult az alig méteres vízbe. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— Székelési zavarok, vastagbélhuror, puffadtság, félelemérzés, bódultság migrén s általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes "Ferenc József" keserűviz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

Újabb betörés Oradeán

Oradea, május 30.

A városban most már napirenden vannak a betörések. Két nappal ezelőtt az Ullmann József és fiai cégnél törték be, tegnap a Japport cukrászdát látogatták meg a betörők, az éjjel pedig a Regina Maria téren levő Sipos és Reich papírkereskedő cégnél jártak a kellemetlen vendégek, ahonnan mintegy 600 lej készpénzt és értékes töltőtollakat vittek el.

A rendőrség a legerélyesebb nyomozást vezette be a városban garázdálkodó betörők kézrekerítésére.

Figyelem!

Külföldi tanulmányutról hazatérve, a legújabb Ziner professzor rendszerű beépített ludfelpbetelek készítését megkezdtem, ugyancsak a legszebb pesti fazonu ur- és női divatcipőket a lehető olcsó árban készítem. — Szíves pártfogást kérve:

Ozsváth

divat- és ortopédcipő-specialista
Oradea, Piața Unirii 10.

Időjárás

Déli, délnyugati légáramlás, helyenként még zivatarok. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

5 oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935. JUNIUS 1.

Egy nappal elhalasztotta érkezését Miklós herceg

Megírtuk, hogy csütörtökre várták Oradeára Miklós herceg érkezését. A herceg azonban a kedvezőtlen időjárás miatt repülőútját egy nappal elhalasztotta és

így csak

ma, péntek reggel érkezik meg a Bóné-kut melletti repülőtérre. A herceget ünnepélyesen fogadják.

Bihormegye több községét tönkreverte a jég

Bancila prefektus három millió gyorssegélyt kér

Csak most derült ki, hogy a megyei jég károk összege sokkal nagyobb, mint azt először hitték. A prefekturára befutott jelentésekből megállapítható, hogy 20-25 község termését verte el a jég és sok helyen az esti jégverés után reggel még 15 centiméteres jégréteg borította a földeket.

A kár milliókra rúg s az a 300 ezer lei, melyet a megyei tanács a jégkár fedezésére

megszavazott, korántsem elég. Éppen ezért Bancila prefektus, aki szíven viseli a gazdátársadalom hatalmas kárait, elhatározta, hogy

memorandumban tárja fel a megye katasztrófális jégpusztításának mérlegét és három millió lei gyorssegélyt kér.

A memorandummal személyesen Bucurestibe utazik a prefektus.

Új tűzoltólaktanya épül Oradeán, a régit lebontják és a telket felparcellázzák

Ismeretes, hogy a város vezetőségének régi terve az új tűzoltó laktanya felépítése, hiszen a jelenlegi laktanya valóban siralmas állapotban van s a derék tűzoltó és mentő testület elhelyezése nagyon sok kívánnivalót hagy hátra.

A tervek szerint a nagypiacon, a laci-konyhák helyén építenék fel az új tűzoltó laktanyát s ennek megfelelően az egyik közeli tanácsülésen már el is határozzák a régi tűzoltó laktanya telkének felparcellázását. Az építési költségekre azonban nincs

költségvetési fedezet s mivel a munkálato-
kat még a nyár folyamán el akarják kez-
deni,

vagy a 70 milliós kölcsönből, vagy az eladott kaszárnyák fejében kapott bonokból fedezik a költségeket.

rendkívüli hitelek formájában. A város közönsége bizonyára örömmel veszi tudomásul a tűzoltó kaszárnya építési tervét, mert ezáltal a város egyik legfontosabb szervetének régi problémája nyer megoldást.

Tiltott műtét miatt súlyosan elítélt a törvényszék egy criSturi asszonyt

A törvényszék első szekciójának büntető tanácsa tegnap tárgyalta acristiori halálos végű magzatelhajtás bűnperét, amelynek a vádlottja Jónás Györgyné Morinca Zamfira volt, akiről kiderült, hogy több, mint öt éven keresztül rendszeresen üzte a műtétet.

Jónás Györgynéhez a múlt évben beállított Tanase András gazdálkodó felesége és előadta, hogy szeretne megszabadulni gyermekétől. Jónás Györgyné pár száz leierért műtétet hajtott végre az asszonyon. Tamásné Nemes Borbála infekciót kapott s

néhány nap alatt borzalmas szenvedések közepette meghalt.

Jónásné letartóztatták. Tegnap került a bíróság elé, ahol tanukkal bizonyította, hogy Nemes Borbálán annak jószántából hajtott végre tiltott műtétet. A bíróság ezt az enyhítő körülményt vette figyelembe, amikor egy évi börtönre ítélte, de ebből is hat hónapot az előzetes fogsággal kitöltöttnek vett. Az ítéletet a védő megfellebbezte. A törvényszék a védő kérésére a táblai tárgyalásik szabadlába helyezte Jónásné.

Nagy zajlás a belpolitikai életben

Kormánykörök cáfolják a válság lehetőségének hírét

Bucurestiből jelenti a Rador: Mihaila-che tegnapi audienciájával kapcsolatban híre terjedt, hogy az uralkodó a nemzeti-parsztpárt elnökével nemzeti kormány alakítása felől tárgyalt. Ma már megállapítható, hogy ezek a hírek fantázia szüleményei. — Szó sem lehet kormányváltásról és az uralkodónak az az álláspontja, hogy a liberális kormánynak időt kell adni arra, hogy gazdasági és pénzügyi programját megvalósíthassa. A mai helyzet megkívánja az egyes vonalú, határozott pénzügyi és gazdasági politikát és egy újabb rendszerváltozás csak ártalmára lehet az országnak. A politikai életben meglepetéseket a közeli hetekben nem is lehet várni. Ma az egész or-

szág a restaurációs ünnepségekre készülődik és ezekre a napokra kikapcsolnak minden politikát a közéletből. Az ország minden részéből tizezrek fognak Bucurestibe utazni, hogy az ünnepségeknél jelen legyenek. — Vaida is elutazott Bucurestiből ahová csak június 6-án tér vissza, hogy jelen lehessen a restauráció évfordulójának ünnepségein.

A szerdai nap szenzációja Bébé Bratianu és Bratianu György találkozása volt. A két politikus Anghelescu közoktatásügyi miniszter miniszteriumi dolgozószobájában találkozott. Megbeszélésük igen barátságos légkörben folyt le és azon később Anghelescu is részt vett.

A Hősök napja programja

Június 6-án ünneplik meg a Hősök napját s ez alkalommal országszerte nagy ünnepségek lesznek. Oradeán az ünnepély programja a következő:

Délelőtti ünnepi istentisztelet, mely a Királyhimnussal kezdődik. Az istentisztelet az ortodox templomokban délelőtti 10 órakor, a görög katolikus templomokban pedig 9 órakor kezdődik. Az istentiszteleten katonai és polgári méltóságokon kívül a tartalékos tisztek és az iskolák diák-sága is részt vesz.

A többi felekezetek templomaiban délelőtti 9 órakor kezdődik az istentisztelet.

A beszédek elhangzása után a menet a hősök emlékéért imádkoznak. Ezután az egyház, a katonaság, a tartalékos tisztek és a tanári kar képviselői beszélnek.

A templom szolgálat után körmenet indul a Rulikovszky és az olasz temetőbe. A temetőben rövid imát mondanak, majd visszamegy a templomokba. Menet közben a katonai zenekarok hazafias dalokat intónálnak.

Délután sportünnepély lesz a Ferdinánd király kaszárnya sportpályáján, a katonai csapatok, továbbá a Crisana—CAO (Nac) és a Staruinta (Törekvés) klubok részvételével.

Öt órától 8 óráig és 9-től éjfélig ténzene játszik a Regina Maria téren. A ténzenekar csak nemzeti dalokat játszhat.

A ténparancsnokság kéri a különböző iskolák igazgatóságát, hogy a diáklányok hozzanak magukkal virágot, amivel feldi-

— A rendőrség keres egy Kiss Lajos nevű egyént amerikai örökség ügyében. A rendőrkvesztura felhívja Kiss Lajos oradeai lakost, akinek Amerikában (Ohio állam Cleveland városában) nővére van, Kiss Rozsa, férjhezett Jeszeni Frankné, saját érdekében jelentkezzen minden igazoló iratával együtt a rendőrkvesztura első emelet 11. sz. szobájában Fodor Lőrinc rendőrigazgatónál.

— Turkus Gábor, akitől — mint tegnap megírtuk, — 30 ezer leit loptak el a bucuresti—brasovi vasútvonalon, bennjárt szerkesztőségünkben s annak közlésére kért fel bennünket, hogy ő már évek óta nem kéreget, hanem laci-konyhát tart fenn. A helyreigazítás iránti kérésnek készséggel tesszünk eleget.

APROHIRDETESEK

Rendelésből és egyes pár színes fekete és lack cipők garantált tiszta bőr anyagból páronként lej 380. Gállnál. 2542

Másodosztályú vendéglő és mészárszék helyiségi kiadó. Új színes piac. Bungan. 2696

Jó megjelenésű fiatallembert vagy nőt percentre kaucióval felveszek. Cím a kiadóban. 2694

Gyermek sportkocsit jókarban megvételre keresek. Cím a kiadóban. 2695

Szeressük egymást és Unom a magánjeligére levél van a kiadóban.

Férfi és női fehérnemű varrást bármilyen rekompenciációra vállalom. Fischerné, Strada Take Jonescu 16.

Szerény megélhetést biztosít egy üzemen levő daráló, amely 2 szobás adómentes épülettel betegség miatt eladó. Cím a kiadóban. 2689

lakulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházban, Oradea. Piata Mihai Viteazul 4.

Mielőtt bárki intézkednék nyaralása ügyében forduljon bizalommal kiadóhivatalunkhoz.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére kéresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA